БАЛТАСИНСКИЙ РАЙОННЫЙ СОВЕТ РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН	ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БАЛТАЧ РАЙОН СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ **КАРАР**

8 ноябрь 2021 ел № 82

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы чикләрендә муниципаль урман контроле турында нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексының 84, 98 статьялары, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Балтач район Советы карар бирде:

1. Кушымта итеп бирелгән Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы чикләрендә муниципаль урман контроле турында нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән, ләкин 2022 елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча, үз көченә керә, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы чикләрендә муниципаль урман контроле турында нигезләмәнең 5 бүлегеннән тыш.

3. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы чикләрендә муниципаль урман контроле турында нигезләмәнең 5 бүлеге 2022 елның 1 мартыннан үз көченә керә.

4 Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (http://pravo.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга һәм Балтач муниципаль районының рәсми сайтында (http://baltasi.tatarstan.ru) урнаштыру юлы белән халыкка җиткерергә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Җир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы рәисенә йөкләргә.

Балтач муниципаль районы башлыгы,
Балтач район Советы рәисе Р. Р. Нотфуллин

Татарстан Республикасы
Балтач район Советының
2021 елның 8 ноябрендәге
82 номерлы карарына
кушымта

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы чикләрендә муниципаль урман контроле турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге НигезләмәТатарстан Республикасы Балтач муниципаль районы чикләрендә муниципаль урман контролен (алга таба – муниципаль урман контроле) гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Муниципаль урман контроле предметы булып юридик затларның, шәхси эшкуарларның һәм гражданнарның (алга таба – контрольдә торучы затларның) муниципаль милектә булган урман кишәрлекләренә карата (алга таба – муниципаль милектә булган урман кишәрлекләре) Россия Федерациясе Урман кодексы, башка федераль законнар һәм алар нигезендә кабул ителә торган Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, урманнардан файдалану, саклау, яклау, яңадан торгызу һәм урман үрчетү өлкәсендә, шул исәптән урман үсемлекләре орлыкчылыгы өлкәсендә Балтач муниципаль районының законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезендә билгеләнгән таләпләрне үтәү тора;.

1.3. Муниципаль урман контроле Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының Җир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы (алга таба – Палата) тарафыннан башкарыла.

1.4. Палатаның муниципаль урман контролен тормышка ашырырга вәкаләтле вазыйфаи заты – Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Җир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы Рәисе (алга таба - муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат). Күрсәтелгән вазыйфаи затларның вазыйфаи бурычларына аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә муниципаль урман контроле буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру керә.

Муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат муниципаль урман контролен гамәлгә ашырганда, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия һәм җаваплы булалар.

1.5. Муниципаль урман контролен гамәлгә ашыруга, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыруга һәм үткәрүгә бәйле мөнәсәбәтләргә карата«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы

Федераль закон, Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән расланган, Россия Федерациясе Урман кодексының 87 статьясындагы 5 өлеше һәм “Урман хуҗалыгы регламентлары составын, аларны эшләү тәртибен, аларның гамәлдә булу вакытларын һәм аларга үзгәрешләр кертү тәртибен раслау турында” 2017 елның 27 февралендәге 72 номерлы Россия Федерациясе Табигать ресурслары һәм экология министрлыгы боерыгы нигезендә түбәндәгеләргә карата таләпләр билгели торган Урман хуҗалыгы регламентлары нигезләмәләре кулланыла :

- Россия Федерациясе Урман кодексының 25 статья нигезендә урманнан файдалануның рөхсәт ителгән төрләренә;

- агач кисентеләренең яшенә, исәпләнгән урман бүлемтегенә, урманнардан файдалану вакытларына һәм алардан файдалануның рөхсәт ителгән башка параметрларына;

Россия Федерациясе Урман кодексының 27 статьясы нигезендә урманнардан файдалануны чикләүләргә;

- урманнарны саклауга, яклауга, яңадан торгызуга.

1.6. Муниципаль урман контроле объектлары булып түбәндәгеләр тора:

а) алар кысаларында муниципаль милектәге урман кишәрлекләреннән файдалану, аларны саклау, яклау, яңадан торгызу һәм аларда урман үрчетү буенча таләпләр мәҗбүри үтәлергә тиеш булганурман хуҗалыгы өлкәсендә контрольдә торучы затларның эшчәнлеге, гамәлләре (гамәл кылмавы);

б) җитештерү объектлары:

муниципаль милектәге урман кишәрлекләре, урман кишәрлекләре өлешләре, аларда шул исәптән урманнардан файдалану, аларны саклау, яклау, торгызу һәм урман үрчетү эшчәнлеге гамәлгә ашырыла;

урман янгыннарын кисәтү һәм сүндерү чаралары;

башка объектлар, шул исәптән стационар объектлар, җиһазлар, җайланмалар, предметлар, материаллар, аларга карата мәҗбүри таләпләр куела торган урманнардан файдалануга, аларны саклауга, яклауга, аларны торгызуга һәм урман үрчетүгә бәйле (җәлеп ителгән) транспорт чаралары.

1.7. Муниципаль урман контролен тормышка ашырганда бәяләү һәм куркынычлар (рисклар) белән идарә итү системасы кулланылмый[1].

2. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау

[1] Нигезләмәдә бәяләү һәм куркынычлар (рисклар) белән идарә итү системасын куллану каралырга мөмкин. Бу очракта нигезләмә белән куркыныч категорияләре исемлеген раслау мәсьәләләрен, куркыныч (риск) критерийларын, контроль объектларын куркыныч (риск) категориясенә кертү тәртибен, куркыныч (риск) индикаторларын раслау тәртибе җайга салынырга тиеш. Бу очракта рисклар белән идарә итү системасын җайга салучы контроль төрләре турында башка типлаштырылган нигезләмәләрнең нигезләмәләреннән файдалану тәкъдим ителә.

2.1 Палата муниципаль урман контролен, шул исәптән профилактик чаралар үткәрү юлы белән дә гамәлгә ашыра.

2.2. Профилактика чаралары палата тарафыннан контрольдә тотучы затларның мәҗбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру, мәҗбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерүгә китерердәй шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәҗбүри таләпләрне контрольдә тотучы затларга җиткерү, аларны үтәү ысулларын үтәү максатларында гамәлгә ашырыла.

2.3. Муниципаль урман контролен тормышка ашырганда, зарар (зыян) китерү куркынычын киметүгә юнәлтелгән профилактик чаралар үткәрү контроль чаралар үткәрүгә карата өстенлекле булып тора.

2.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган тәртиптә закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар үткәргәндә контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерүенә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зарар (зыян) китерелүе ачыкланса, муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат бу хакта кичекмәстән Балтач муниципаль районы башлыгына (башлык урынбасарына) контроль чаралар үткәрү турында карар кабул итү өчен хәбәр җибәрә.

2.5. Палата тарафыннан муниципаль урман контроле гамәлгә ашырылганда түбәндәге профилактик чаралар үткәрелергә мөмкин:

1) мәгълүмат бирү;

2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;

3) кисәтүләр игълан итү;

4) консультация бирү;

5) профилактик барып кайту (визит)[2].

2.6. Мәгълүмат бирү мәҗбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча Палата тарафыннан тиешле мәгълүматларны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә районның рәсми сайтында (алга таба – районның рәсми сайты) [3] контроль эшчәнлегенә багышланган махсус

[2] Профилактик чараларның санап үтелгән төрләреннән бары тик мәгълүмат бирү һәм консультация бирү генә мәҗбүри. Калган профилактик чаралар кулланылмаска мөмкин («Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 45 статьясындагы 2 өлешне карагыз).

[3] «Дәүләт органнары һәм җирле үзидарә органнары эшчәнлеге турындагы мәгълүматтан һәркем файдалана алу мөмкинлеген тәэмин итү хакында» 2009 елның 9 февралендәге 8-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясындагы 1 өлеше нигезендә, әгәр җирлекнең җирле үзидарә органы үз эшчәнлеге турында мәгълүматны «Интернет» челтәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаса, әлеге мәгълүмат тиешле муниципаль районның рәсми

бүлектә (махсус бүлеккә керү район рәсми сайтының баш (төп) битеннән башкарылырга тиеш), массакүләм мәгълүмат чараларында, дәүләт мәгълүмат системаларында контрольдә торучы затларның шәхси кабинетларында (алар булганда) һәм башка рәвешләрдә урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

Палата районның рәсми сайтындагы контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган белешмәләрне урнаштырырга һәм аларны актуаль хәлдә тотарга тиеш.

Палата шулай ук Балтач муниципаль районы халкына гражданнарының җыелышларында һәм конференцияләрендә контроль объектларына карата куелган мәҗбүри таләпләр турында хәбәр итәргә хокуклы.

2.7. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү Палата тарафыннан үткәрелгән контроль чаралар һәм аларның нәтиҗәләре турында мәгълүматларны җыю һәм анализлау ярдәмендә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтиҗәләре буенча ел саен муниципаль урман контролен гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтиҗәләрен үз эченә алган һәм муниципаль район башлыгы кул куйган доклад әзерләнә. Әлеге доклад, хисап елыннан соң килүче елның 1 июленә кадәр, районның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

2.8. Мәҗбүри таләпләрне бозу ярамаганлыгы турында кисәтү һәм мәҗбүри таләпләрне үтәүне тәэмин итү буенча чаралар күрү тәкъдиме (алга таба – кисәтү) Палатада мәҗбүри таләпләрне бозу әзерләнүе яки мәҗбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр булган очракта һәм (яки) мәҗбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерүе яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычы тудыруы турында белешмәләр булмаган очракта, контрольдә тотучы затка игълан ителә. Кисәтүләр Балтач муниципаль районы башлыгы (башлык урынбасары) тарафыннан әлеге белешмәләр алынганнан соң 30 көннән дә соңга калмыйча игълан ителә (кул куела). Кисәтү язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә рәсмиләштерелә һәм контрольдә тотучы зат адресына җибәрелә.

сайтында урнаштырыла ала. Җирлекнең җирле үзидарә органнары эшчәнлеге турындагы мәгълүматны урнаштыруда шундый ук алым «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26.1 статьясындагы 5 һәм 14 өлешләрендә дә каралган.

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре нигезендә (мәсәлән, 46 статьяның 2, 3 өлешләре, 50 статьяның 9 өлеше һ.б. карый аласыз) контроль-күзәтчелек эшчәнлеге турында хәбәр итү нәкъ менә контроль (күзәтчелек) органы сайтында, тиешле мәгълүматны хакимиятнең башка органнары сайтларында урнаштыруның аерым очракларда мөмкинлеге турында килешүләрсез генә башкарыла.

Мәҗбүри таләпләрне бозу ярамаганлыгы турында кисәтү «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типлаштырылган формалары турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгы боерыгы белән расланган форма нигезендә рәсмиләштерелә.

Мәҗбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турында хәбәр ителә торган кисәтүләр теркәү номерын бирү белән кисәтүләрне исәпкә алу журналында теркәлә.

Мәҗбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турында Палата тарафыннан кисәтү хәбәр ителгән очракта, контрольдә торучы торган зат күрсәтелгән кисәтүгә карата ризасызлык белдерергә хокуклы. Кисәтүгә карата ризасызлык алынганнан соң 30 көн эчендә администрация тарафыннан карала. Каршылыкларны карау нәтиҗәсендә контрольдә торучы затка язмача яки электрон документ формасында ризалык яки риза булмау турында мәгълүмат белән җавап җибәрелә. Ризасызлык белән килешмәгән очракта җавапта тиешле нигезләмәләр күрсәтелә.

2.9. Контрольдә торучы затларга консультация бирү муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элемтә аша, шәхси кабул итүдә яки профилактик чаралар, контроль чаралар үткәргәндә гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхси кабул итү Балтач муниципаль районы Башлыгы (башлык урынбасары) һәм (яки) муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация бирү телдән яки язма формада түбәндәге мәсьәләләр буенча башкарыла:

1) муниципаль урман контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;

3) муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү тәртибе;

4) аларның үтәлешен бәяләү контроль чаралар кысаларында администрация тарафыннан гамәлгә ашырыла торган мәҗбүри таләпләрне үз эченә алган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу.

Контрольдә тотучы затларга телдән консультация бирү шулай ук гражданнарның җыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.10. Язма рәвештә консультация бирү муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан түбәндәге очракларда гамәлгә ашырыла:

1) контрольдә тотучы зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язмача җавап бирү турында язма гарызнамә тапшырылган;

2) консультацияләр бирү вакытында куелган сорауларга телдән җавап биреп бетерү мөмкин түгел;

3) куелган сорауларга җавап өстәмә белешмәләр соратып алуны таләп итә.

Муниципаль урман контролен гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат консультация үткәргәндә файдалану мөмкинлеге Россия Федерациясе законнары нигезендә чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Консультация барышында конкрет контроль чараны бәяләүне, муниципаль урман контролен гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның, контроль чарада башка катнашучыларның карарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат, шулай ук экспертизның, сынауларның контроль чаралары кысаларында уздырылган нәтиҗәләр бирелә алмый.

Муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затка консультация бирү барышында билгеле булган мәгълүмат, контрольдә торучы затны мәҗбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча бәяләү максатларында, администрация тарафыннан файдаланыла алмый.

Муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла.

Администрациягә контрольдә торучы затларның һәм аларның вәкилләренең биш һәм аннан күбрәк бер төрле мөрәҗәгатьләре кергән очракта, консультация бирү администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә Балтач муниципаль районы Башлыгы (башлыгы урынбасары) яки муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат имза куйган язма аңлатма урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

2.11. Профилактик визит контрольдә торучы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә яисә видео-конференц-элемтәдән файдалану юлы белән үткәрелә.

Профилактик визит барышында контрольдә торучы затка үз эшчәнлегенә карата яисә аңа караган контроль объектларына карата куелган мәҗбүри таләпләр турында хәбәр ителә.

Профилактик визит барышында контрольдә торучы затларга мәҗбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелми. Профилактика визиты барышында контрольдә торучы зат тарафыннан алынган аңлатмалар киңәш бирү характерына ия.

3. Контроль чаралар һәм контроль гамәлләр башкару

3.1. Муниципаль урман контролен тормышка ашырганда Палата тарафыннан күрсәтелгән чаралар кысаларында контроль чараларның һәм контроль гамәлләрнең түбәндәге төрләре үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (карау, сораштыру, мәҗбүри таләпләр нигезендә контрольдә торучы затның (аның филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) урнашу (эшчәнлек алып бару) урынында булырга тиешле документларны сорату, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерүләр ярдәмендә);

2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар сорату, инструменталь тикшерүләр сынаулар, экспертиза ярдәмендә);

3) документар тикшерү (язма аңлатмалар алу, документлар сорату, экспертиза ярдәмендә);

4) урынга барып тикшерү (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар сорату, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза ярдәмендә);

5) мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (муниципаль урман контроле объектлары турындагы мәгълүматларны, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган, мәҗбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан бирелә торган мәгълүматларны, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган мәгълүматларны, «Интернет» челтәрендәге мәгълүматларны, һәркем файдалана алырлык башка мәгълүматларны, шулай ук фотога һәм кинога төшерү, видеога яздыру функцияләре булган хокук бозуларны теркәүнең автомат режимда эшләүче техник чаралардан файдаланып алынган мәгълүматларны җыю һәм анализлау ярдәмендә);

6) урынга барып тикшерү (карау, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынаулар, экспертиза ярдәмендә).

3.2. Мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү һәм урынга барып тикшерү Палата тарафыннан контрольдә торучы затлар белән хезмәттәшлексез үткәрелә.

3.3. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пунктындагы 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чаралар планнан тыш чаралар формасында үткәрелә.

Планнан тыш контроль чаралар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

3.4. Муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар контроль яисә профилактик чаралар үткәргәндә (урман кишәрлеге мәйданын, кисү урыны мәйданын, урман янгынын, агач материалы күләмен, агач эшләнмәләре, урман утыртмаларының механик яки табигый зарарланулары, шул исәптән корткычлар, авырулар сәбәпле, булу яисә булмау һәм мондый зарарлануның дәрәҗәсе, зарарланган урман утыртмаларының күләме, урманнарга китерелгән зыянның характеры һәм күләме ачыклаган очракта, шулай ук күрсәтелгән очракларда мондый зыян китерүне булдырмау) үз компетенциясе чикләрендә аудио - һәм видеоязма чараларыннан фотоаппаратлардан, геодезик һәм картометрик үлчәүләрдән файдаланырга (бу максатлар өчен техник чаралардан файдалану), аудиоязма ясауны, фотога һәм видеога төшерүне гамәлгә ашырырга хокуклы, дәүләт

һәм закон тарафыннан саклана торган башка серләргә кертелгән объектлардан тыш.

Контроль чара үткәрүче вазыйфаи зат контроль чара кысаларында аудиоязмалар, фотога һәм видеога төшерү, геодезик һәм картометрик үлчәүләр уздыру турында контрольдә торучы затка яки аның вәкиленә хәбәр итә.

Контроль чара кысаларында фотога төшерү, аудио - һәм видеоязмалар, геодезия һәм картометрик үлчәүләр үткәрү һәм әлеге максатлар өчен кулланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтиҗәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль эш нәтиҗәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.5. Контрольдә торучы затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән уздырыла торган контроль чараларны үткәрү өчен нигез булып түбәндәгеләр тора:

1) Палатада гражданнар һәм оешмалар мөрәҗәгатьләре (гаризалары) килгәндә, дәүләт хакимияте органнарыннан, җирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан мәгълүмат алынганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү турында яисә зарар (зыян) китерү куркынычы турында белешмәләр булу, шулай ук контроль чаралар уздыру нәтиҗәсендә, үзара хезмәттәшлексез контроль чараларны да кертеп, мондый белешмәләрне, шул исәптән башка контрольдә тотыла торган затларга карата да алу.

2) Россия Федерациясе Президенты күрсәтмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең контрольдә торучы конкрет затларга карата контроль чаралар үткәрү турында күрсәтмәсе;

3) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткәрү турында прокурор таләбе;

4) ачыкланган мәҗбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнең үтәлү вакыты чыгу – контрольдә торучы зат тарафыннан бирелгән күрсәтмә белән билгеләнгән документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яки бирелгән документлар һәм белешмәләр нигезендә ачыкланган мәҗбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтиҗә ясау мөмкин түгел.

3.6. Контрольдә торучы зат белән хезмәттәшлектә үткәрелә торган контроль чаралар Палатаның контроль чараларны үткәрү турында күрсәтмәсе нигезендә үткәрелә.

3.7. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү турында яки зарар (зыян) китерү куркынычы турында белешмәләр нигезендә Палатаның контроль чараны үткәрү турында боерыгы кабул ителгән очракта, мондый күрсәтмә муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затның контроль чараны үткәрү турында дәлилләнгән күрсәтмәсе нигезендә кабул ителә.

3.8. Контрольдә торучы затлар белән үзара хезмәттәшлектән башка үткәрелә торган контроль чаралар, Балтач муниципаль районы башлыгы (башлык урынбасары) биреме, Палатаның эш планындагы биреме нигезендә, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда, муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан үткәрелә.

3.9. Гражданнарга, юридик затларга һәм шәхси эшкуарларга карата контроль чаралар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан үткәрелә.

3.10. Муниципаль урман контролен оештырганда һәм гамәлгә ашырганда Палата ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, әлеге документлар һәм (яки) белешмәләр алар карамагында булган башка органнардан яисә күрсәтелгән органнар буйсынуындагы оешмалардан, шул исәптән электрон формада, документларны һәм (яки) белешмәләне түләүсез нигездә ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яки) белешмәләр исемлеге, аларны бирү тәртибе һәм вакытлары Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы боерыгы белән расланган исемлек белән билгеләнгән тикшерүләрне оештыру һәм үткәрү вакытында дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, муниципаль контроль органнары тарафыннан бу документлар һәм (яки) мәгълүмат алар карамагында булган башка дәүләт органнарыннан, җирле үзидарә органнарынан яисә дәүләт органнары яки җирле үзидарә органнары карамагындагы оешмалардан ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында соратыла һәм алына торган документлар һәм (яки) мәгълүмат исемлеге, шулай ук «Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» 2001 елның 6 мартындагы 338 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карары белән расланган Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контроль төрләрен оештыру һәм гамәлгә ашырганда ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан документлар һәм (яки) мәгълүмат алар карамагында булган башка оешмалардан һәм күрсәтелгән органнарның ведомство карамагындагы оешмалардан алына торган документларны һәм (яки) белешмәләрне бирү кагыйдәләре белән билгеләнгән.

3.11. Контрольдә торучы затлар булган шәхси эшкуар, граждан Палатага контроль чара уздырганда булу мөмкинлеге булмау (шуңа бәйле рәвештә контроль чараны үткәрү Палата тарафыннан шәхси эшкуарның, гражданның Палатага мөрәҗәгать итүенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчерелә (әмма 20 көннән дә артык түгел)), турында мәгълүмат тапшырырга хокуклы булган очракка бер үк вакытта түбәндәге шартлар үтәлү кирә:

1) контрольдә торучы затның яисә аның вәкиленең булмавы, контрольдә торучы затка тиешле рәвештә контроль чара үткәрү турында хәбәр ителгән очракта, муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан контроль чара үткәргәндә мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләүгә комачауламый;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерүнең турыдан-туры куркыныч янау билгеләре булмау яисә фактта зарар (зыян) китерү билгеләре булмау;

3) контроль чараны уздырганда контрольдә торучы затның булмау өчен җитди сәбәпләр (контрольдә торучы затның авыруы, аның командировкасы һ.б.) бар.

3.12. Урынга барып тикшерүне үткәрү вакыты 10 эш көненнән дә артмаска тиеш.

Бер кече эшкуарлык субъектына карата урынга чыгып тикшерү барышында үзара хезмәттәшлекнең гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятиеләр өчен 15 сәгатьтән артмаска тиеш.

Россия Федерациясенең берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген башкаручы оешмага карата урынга чыгып тикшерү үткәрү вакыты оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, оешманың аерымланган структур бүлекчәсе яисә җитештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.13. Контроль чарасы нәтиҗәләренә контрольдә торучы затның мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, мәҗбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлләрне торгызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфаи затларга җаваплылыкка тарту турында мәсьәләне карау өчен мәгълүмат җибәрү һәм (яки) Палата тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чараларны куллану керә.

3.14. Контрольдә торучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чарасы тәмамланганнан соң, контроль чара акты төзелә. Мондый чара үткәрү нәтиҗәләре буенча мәҗбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәҗбүри таләп бозылуы, таләпнең нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә. Контроль чара тәмамланганчы ачыкланган бозуларны бетергән очракта, актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәҗбүри таләпләрне бозу дәлиле булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Тикшерү чараларын үткәргәндә тутырылган тикшерү кәгазьләре актка беркетелә.

Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәрү көнендә контроль чара үткәрү урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты, аны рәсмиләштергәннән соң, прокуратура органнарына Контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестры аша турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң җибәрелә.

3.15. Контроль чаралар турында мәгълүмат Контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрында урнаштырыла.

3.16. Контрольдә торучы затларга муниципаль урман контролен башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан кылган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр итү әлеге гамәлләр һәм контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында карарлар турында белешмәләрне урнаштыру юлы белән, шулай ук аларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне электрон формада үтәү өчен файдаланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэмин итә торган инфраструктура аша, шул исәптән «Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба - дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) региональ дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша җиткерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Эшкуарлык эшчәнлеген башкармаучы, контрольдә торучы зат булган граждан, муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар кылган гамәлләр һәм кабул ителгән карарлар турында, Палата адресына документларны басма чыганакта җибәрү зарурлыгы турында хәбәрнамә җибәргән яки Палатада контрольдә торучы затның электрон почта адресы турында мәгълүмат һәм аңа документларны электрон рәвештә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша җибәрергә мөмкинлек булмаган очракта (әгәр затның Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса яисә ул Бердәм идентификация һәм аутификация системасында теркәлү процедурасын үтүне тәмамламаган булса). Күрсәтелгән граждан палатага документларны басма чыганакта җибәрергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контрольдә торучы затка муниципаль урман контролен гамәлгә ашыручы вазыйфаи зат тарафыннан кылына торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр итү, Палата тарафыннан контрольдә торучы затка документларны һәм белешмәләрне җибәрү контрольдә торучы затка электрон формада яки контрольдә торучы зат гарызнамәсе буенча хәбәр итү мөмкинлеге булмаган очракта, почта элемтәсеннән файдаланып, басма чыганакта җибәрелергә мөмкин.

3.17. Актта бәян ителгән фактлар һәм нәтиҗәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә торучы зат шикаятьне «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248 – ФЗ номерлы Федераль законның 39-40 статьяларында һәм әлеге Нигезләмәнең 4 бүлегендә каралган тәртиптә җибәрергә хокуклы.[4]

3.18. Контроль чара үткәргәндә мәҗбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр Контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрына кертелә. Муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат мәҗбүри таләпләрне үтәү буенча

---

[4] Муниципаль контрольнең әлеге төрендә судка кадәр шикаять бирү системасы кулланылса (39 ст. 4 өлеше). Югыйсә, әлеге норма төшереп калдырылырга тиеш.

киңәшләр бирергә, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычларын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәрергә хокуклы.

3.19. Контроль чара үткәргәндә Палата (муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат) контрольдә торучы зат тарафыннан мәҗбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә түбәндәгеләргә бурычлы:

1) контроль чара актын рәсмиләштергәннән соң, контрольдә торучы затка аларны бетерү һәм (яки)төзәтү вакытларын күрсәтеп, ачыкланган бозуларны бетерү турында һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерүне булдырмау буенча чаралар үткәрү турында күрсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча һәм әгәр контроль чараны үткәргәндә муниципаль урман контроле объектына ия булган һәм (яисә) аннан файдалана торган гражданның оешмаларның эшчәнлеге закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә турыдан-туры зарар (зыян) китерү куркынычы янаган яисә мондый зарар (зыян) китерелгән очракта, гражданнар, оешмалар игътибарына теләсә нинди мөмкин булган ысул белән закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычы булу турында һәм аны булдырмау ысуллары турында мәгълүмат җиткерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә;

3) контроль чарасы барышында җинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда, тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә тиешле мәгълүматны дәүләт органына җибәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда, гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә;

4) мәҗбүри таләпләрне бозуларны бетерүне контрольдә тотуны гамәлгә ашыру буенча, мәҗбүри таләпләрне бозуларны кисәтү буенча, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерүне булдырмау буенча чаралар күрергә, күрсәтмәне билгеләнгән вакытта үтәмәгән очракта, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, күрсәтмәне мәҗбүри үтәү турында таләп белән судка мөрәҗәгать итүгә кадәр, аның үтәлешен тәэмин итү буенча чаралар күрергә;

5) мәҗбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү турында мәсьәләне карарга, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәрергә.

3.20. Муниципаль урман контролен гамәлгә ашыручы вазыйфаи зат, муниципаль урман контролен гамәлгә ашырганда, билгеләнгән тәртиптә башкарма хакимиятнең федераль органнары һәм аларның территориаль органнары, Балтач муниципаль районы башкарма хакимият органнары белән, җирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белән үзара хезмәттәшлек итәләр.

Муниципаль урман контролен тормышка ашыру кысаларында контроль чара үткәрү барышында Россия Федерациясе законнары белән административ һәм башка җаваплылык каралган урман законнары таләпләрен бозу ачыкланган очракта, контроль чара актында ачыкланган бозу билгеләре турында мәгълүмат күрсәтелә. Муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат күрсәтелгән актның күчермәсен тиешле җаваплылыкка тартуга вәкаләтле хакимият органына җибәрә.

4. Палата карарларына, муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү.[5]

4.1. Палатаның карарларына, муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затның гамәлләренә (гамәл кылмавына) «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 9 бүлегендә билгеләнгән тәртиптә шикаять бирелергә мөмкин.

4.2. Муниципаль урман контролен гамәлгә ашыру кысаларында аларның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре, алар фикеренчә, турыдан-туры бозылган контрольдә торучы затлар түбәндәгеләргә судка кадәр шикаять бирүгә хокуклы:

1) контроль чаралар үткәрү турында карарларга;

2) ачыкланган бозуларны бетерү турында контроль чаралар актларына, күрсәтмәләргә;

3) контроль чаралар кысаларында муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затның гамәлләренә (гамәл кылмавына).

4.3. Шикаять контрольдә торучы зат тарафыннан дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталын кулланып, шикаятьне карап тикшерүгә вәкаләтле органга тапшырыла.

---

[5] Контроль төре турында Федераль законда, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан (248-ФЗ номерлы Федераль законның 39 статьясындагы 4 өлеше) расланган муниципаль контрольнең әлеге төрен оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата гомуми таләпләрендә башкасы билгеләнмәгән булса, муниципаль контроль төре турында нигезләмәдә муниципаль контрольнең тиешле төрен гамәлгә ашырганда шикаятьләр бирүнең судка кадәр тәртибе кулланылмый.

Бу очракта 4 бүлекне түбәндәге редакциядә бәян итәргә кирәк:

«4.1. Администрация карарларына, муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмвына) суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.

4.2. Администрация карарларына, муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаятьләрне судка кадәр бирү тәртибе кулланылмый.».

Дәүләт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр һәм документлар булган шикаять, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталын кулланмыйча, дәүләт һәм закон тарафыннан саклана торган башка сер турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып бирелә. Тиешле шикаять контрольдә торучы зат тарафыннан, Балтач муниципаль районы башлыгына шикаятьтә (документларда) закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрнең булуы турында алдан хәбәр итеп, Балтач муниципаль районы башлыгының шәхси кабул итүендә тапшырыла.

4.4. Палатаның карарына, аның вазыйфаи затының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Башлыгы (башлыгы урынбасары) тарафыннан карала.

4.5. Палатаның карарына, аның вазыйфаи затының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять контрольдә торучы зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән соң 30 календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Палатаның күрсәтмәсенә шикаять контрольдә торучы зат тарафыннан күрсәтмә алынганнан соң 10 эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

Шикаять бирү вакытын нигезле сәбәпләр аркасында үткәргән очракта, шикаять биргән зат үтенечнамәсе буенча әлеге вакыт Палата (шикаятьне карап тикшерүгә вәкаләтле вазыйфаи зат) тарафыннан торгызылырга мөмкин.

Шикаятьне биргән зат шикаять буенча карар кабул ителгәнче аны тулысынча яисә өлешчә кире алырга мөмкин. Шул ук вакытта шикаятьне шул ук нигезләр буенча кабат җибәрү рөхсәт ителми.

4.6. Палата карарына, аның вазыйфаи затының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять аны теркәгән көннән соң 20 эш көне эчендә каралырга тиеш.

Әгәр аны карау өчен башка органнар карамагында булган мәгълүматларны алу таләп ителсә, шикаятьне карау вакыты Балтач муниципаль районы Башлыгы (башлыгы урынбасары) тарафыннан 20 эш көненнән дә артмаган вакытка озайтылырга мөмкин.

5. Муниципаль урман контроленең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

5.1. Муниципаль урман контролен гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеген бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.2 Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, муниципаль урман контроле өчен индикатив күрсәткечләр Татарстан Республикасы Балтач район Советы тарафыннан раслана.

Балтач муниципаль районы
чикләрендә муниципаль
урман контроле турында
нигезләмәгә кушымта

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының Җир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы муниципаль урман контролен гамәлгә ашырганда планнан тыш тикшерүләр үткәрү кирәклеген билгеләү өчен кулланыла торган мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары[6]

1. Граждан, юридик зат, шәхси эшкуар тарафыннан кулланыла торган урман кишәрлеге мәйданның аның турында белешмәләр Дәүләт урман реестрында булган урман кишәрлеге мәйданына туры килмәве.

2. Дәүләт урман реестрында граждан, юридик зат, шәхси эшкуар тарафыннан кулланыла торган урман кишәрлегенә хокуклар турында белешмәләрнең булмавы.

3. Граждан, юридик зат, шәхси эшкуар тарафыннан урман кишәрлегеннән файдалануы аның максатчан файдалануына туры килмәү.

4. Урман кишәрлеген максатчан файдалану өчен яраклы хәлгә китерү бурычын үтәмәү.

5. Урман кишәрлегендә законсыз кисү.

6. Урман кишәрлегендә янгын.

7. Урман кишәрлегенә якын территорияне рөхсәтсез басып алу[7].

8. Урман кишәрлеген җитештерү һәм (яки) куллану калдыклары белән чүпләү яки пычрату.

9. Агачны һәм аның белән алыш-бирешләрне исәпкә алуның бердәм дәүләт автоматлаштырылган мәгълүмат системасы мәгълүматлары (2023 елдан-урман комплексының федераль дәүләт мәгълүмат системасы мәгълүматлары буенча) буенча әзерләнгән һәм сатып алынган агач күләмен тиешле дәрәҗәдә арттыру турында мәгълүмат булмаганда, узган календарь елның шул ук чоры белән чагыштырганда, агачны кабул итү, ташу, эшкәртү һәм саклау, агачны һәм аның белән алыш-бирешләрне исәпкә алу өлкәсендә үткәрелә торган операцияләрнең күләмен (куб.м) өч тапкыр һәм аннан да күбрәк арттыру.

10. Соңгы 3 календарь ел эчендә сатылган агач күләме (куб.м) соңгы 3 календарь елда әзерләнгән һәм сатып алынган агачның суммар күләменнән (куб. м) артып китә.

---

[6] Индикаторлар бу төрдә куркынычлар белән идарә итү системасын куллану очрагында раслана.

[7] Урман кишәрлеге янындагы территорияне рөхсәтсез басып алу җир законнарын бозу булып санала һәм муниципаль җир контроле предметына керә. Әмма мондый җир законнарын бозу урман законнарын бозу куркынычы индикаторы булырга мөмкин.

Җирлектә муниципаль урман контроле турында нигезләмәгә аңлатма язуы

Муниципаль урман контроле турында нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) Россия Федерациясе Урман кодексының 84, 98 статьялары, «Дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы федераль закон (алга таба – 248-ФЗ номерлы Федераль закон), «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 131-ФЗ номерлы Федераль закон) нигезендә әзерләнде һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары белән расланырга һәм 2022 елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча гамәлгә кертелергә тиеш.

1. Нигезләмә кергән көннән алып җирлектә муниципаль урман контролен гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча элек кабул ителгән муниципаль хокукый актларның гамәлдә булуы тукталуга игътибар итәбез. Шуңа бәйле рәвештә, 2022 елның 1 гыйнварына кадәр, җирлекнең җирле үзидарә органнары компетенциясен исәпкә алып, Нигезләмә үз көченә кергән көннән мондый актлар (әлеге контроль төре турында нигезләмә, профилактика программасы, контрольне гамәлгә ашыруның административ регламенты) үз көчләрен югалткан дип тану турында кирәкле муниципаль хокукый актлар кабул ителергә тиеш.

2. Муниципаль контрольнең әлеге төрен гамәлгә ашыру вәкаләте җирлекләр тарафыннан муниципаль районның җирле үзидарә органнары белән җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча үз вәкаләтләренең бер өлешен әлеге җирлекләр бюджетларыннан муниципаль район бюджетына бирелә торган бюджетара трансфертлар исәбенә тапшыру турында килешү нигезендә тапшырылган булса, мондый очракта вәкаләтләрне тапшыру турындагы килешүнең эчтәлеген исәпкә алырга кирәк.

Кагыйдә буларак, югарыда аталган вәкаләтләрне тапшыру турында килешүләр төзегәндә, җирле әһәмияттәге билгеле бер мәсьәләне хәл итү буенча вәкаләт бирелүе күрсәтелә һәм муниципаль районның җирле үзидарә органнарына әлеге мәсьәләне норматив җайга салу буенча вәкаләт тапшырылуы күрсәтелми. Өстәвенә, еш кына вәкаләтләрне тапшыру турында килешүләр муниципаль район һәм җирлек администрацияләре тарафыннан төзелә. «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясындагы 4 өлеше мәгънәсе буенча вәкаләт әлеге вәкаләткә ия җирле үзидарә органы тарафыннан тапшырыла (һәм шуңа бәйле рәвештә килешү төзелә). Муниципаль контроль төре турында нигезләмә нәкъ менә муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан расланырга тиеш. Шуңа күрә, әгәр муниципаль район һәм җирлекнең вәкиллекле органнары арасында муниципаль контроль төре турында нигезләмәне раслау хакында вәкаләтләрне тапшыру мәсьәләсе буенча килешү төзелмәгән булса,

муниципаль контроль төре турында нигезләмәне раслый торган хокукый акт кабул итү җирлекнең вәкиллекле органы компетенциясендә кала.

3. 248-ФЗ номерлы Федераль законның 22 статьясындагы 7 өлеше нигезендә Нигезләмәгә туры китереп муниципаль урман контролен гамәлгә ашырганда куркынычларны бәяләү һәм алар белән идарә итү системасы кулланылмый.

Шуңа бәйле рәвештә Нигезләмәдә беркетелгән контроль чаралар (инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, урынга чыгып тикшерү, мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, урынга чыгып тикшеренү) планнан тыш чаралар формасында үткәрелә.

Планнан тыш контроль чаралар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

Муниципаль урман контроленең планлы характерда булмавы федераль дәүләт хакимияте органнары контроль чаралар үткәрүгә планлы (риск-юнәлешле) юлны билгеләгәндә, тиешле муниципаль контроль төре турында нигезләмә расланган вакытка гамәлдә булган хокук куллану практикасын исәпкә алып, муниципаль контроль объектларында куркынычлар төркемнәрен билгеләргә тәкъдим ителде. Булган мәгълүматларга караганда, күпчелек җирлекләрдә муниципаль урман контроле системалы рәвештә башкарылмаган. Шуңа бәйле рәвештә, планлы тикшерү чараларының ешлыгын билгеләү максатларында, муниципаль контроль объектларының градациясен үткәрергә мөмкинлек бирә торган мәгълүмат юк.

4. Россия Федерациясе Җинаять кодексының (алга таба – РФ ҖК) 260, 261 статьялары, административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының (алга таба – РФ КоАП) 7.9, 7.10, 8.12, 8,25, 8.26, 8.27, 8.28, 8.28.1, 8.30, 8.30.1, 8.31, 8.32, 8.32.3, 8.45.1 статьялары нигезләмәләрен анализлау муниципаль урман контролен гамәлгә ашыру барышында түбәндәге бозулар ачыкланырга мөмкин дигән нәтиҗә ясарга мөмкинлек бирә:

1) законсыз кисүгә юл куймау, шулай ук урман утыртмаларының яисә урман утыртмаларына кертелмәгән агачларның, куакларның, лианнарның үсешен туктату дәрәҗәсенә кадәр зыян китерү турында мәҗбүри таләпләрне бозу (РФ ҖКның 260 статьясы);

2) ут яисә башка югары куркыныч чыганагы белән саксыз эш итү нәтиҗәсендә, шулай ук ут төртү юлы белән, башка гомуми куркыныч ысул белән яисә пычрану яисә башка тискәре йогынты нәтиҗәсендә урман утыртмаларын һәм башка утыртмаларны юк итүгә яисә аларга зыян китерүгә юл куймау турында мәҗбүри таләпләрне бозу (РФ ҖКның 261 статьясы);

3) урман кишәрлекләрен рөхсәтсез биләп алуга яисә әлеге кишәрлекләрдән агач төпләреннән арындыру, урман ресурсларын эшкәртү, складлар урнаштыру, корылмалар урнаштыру (төзү), сөрү һәм башка максатларда файдалануга юл куймау турында мәҗбүри таләпләрне бозу (РФ КоАП 7.9 статьясы);

4) урман кишәрлегеннән файдалану хокукын рөхсәтсез бирүгә юл куймау турында мәҗбүри таләпләрне бозу (РФ КоАП 7.10 статьясы);

5) су саклау зоналарында урманнардан файдалану режимын бозуга юл куймау турында мәҗбүри таләпләрне бозу (РФ КоАП 8.12 статьясы);

6) урманнардан файдалану кагыйдәләрен бозуга, шул исәптән түбәндәге өлештә, юл куймау турында мәҗбүри таләпләрне бозу:

- агач әзерләү

- урман утыртмаларын кисү тәртибе, шул исәптән яшел урман-парк поясында;

- чәер (живица) әзерләү, ашарга яраклы урман ресурсларын (азык-төлек урман ресурсларын) әзерләү, дару үләннәре җыю, агач булмаган урман ресурсларын әзерләү һәм җыю (РФ КоАП 8.25 статьясы);

7) урманнардан рөхсәтсез файдалануга, авыл хуҗалыгын алып бару өчен урманнардан файдалануга, урман ресурсларын, шул исәптән түбәндәгеләрне юкка чыгаруга юл куймау турында мәҗбүри таләпләрне бозу:

- урманнар урнашкан җирләрдә ул эшләрне башкару тыелган урыннарда печән чабу һәм авыл хуҗалыгы хайваннарын көтү, шулай ук авыл хуҗалыгы терлекләрен киртәләмәгән көтүлекләрдә көтүчедән башка яисә авыл хуҗалыгы терлекләрен көтү вакытларын яисә аларны тоту нормаларын бозып көтү;

- мүкне, урман түшәмәсен һәм башка агач булмаган урман ресурсларын рөхсәтсез әзерләү һәм җыю, шулай ук юк итү;

- урманнар урнашкан җирләрдә ул эшләрне башкару тыелган урыннарда умарталарны һәм умарталыкларны урнаштыру, шулай ук ашарга яраклы урман ресурсларын (азык-төлек урман ресурсларын) әзерләү һәм дару үләннәре җыю яисә рөхсәт ителмәгән ысуллар яки җайланмалар белән, яки билгеләнгән күләмне арттырып яисә билгеләнгән вакытларны бозып, шулай ук аларга карата бу тыелган ресурсларны җыю, әзерләү һәм сату (РФ КоАП 8.26 статьясы);

8) урманнарны яңадан торгызу һәм урман үрчетү буенча урман законнарын бозуга юл куймау турында мәҗбүри таләпләрне бозу (РФ КоАП 8.27 статьясы);

9) түбәндәгеләргә юл куймау турында мәҗбүри таләпләрне бозу:

- урман утыртмаларын законсыз кисү, зыян китерү яки урманнарда агач, куаклар, лианнарны рөхсәтсез, шул исәптән механизмнар, автомототранспорт чаралары, үзйөрешле машиналар һәм башка төр техника кулланып, казып алу, яисә яшел урман-парк поясында кылынган;

законсыз әзерләнгән агачны законсыз сатып алу, саклау, ташу яки сату (РФ КоАП 8.28 статьясы);

10) агачны һәм аның белән алыш-бирешләр турында урман законнарын, шул исәптән түбәндәгеләрне бозуга юл куймау турында мәҗбүри таләпләрне бозу:

- агач белән алыш-бирешләр турында декларацияләр тапшырмау яки вакытында тапшырмау, шулай ук агач белән алыш-бирешләр турында декларациядә ялган мәгълүмат бирү;

- агачны исәпкә алу тәртибен бозу;

- агачны мәҗбүри маркировкалау өлешендә урман законнары таләпләрен бозу;

- агачны урман законнарында билгеләнгән тәртиптә үткәреп җибәрү документыннан башка ташу (РФ КоАП 8.28.1 статьясы);

11) урман инфраструктурасын юк итүгә юл куймау турында мәҗбүри таләпләрне бозу (РФ КоАП 8.30 статьясы);

12) урман инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, карап тоту һәм эксплуатацияләү тәртибен бозуга юл куймау турында мәҗбүри таләпләрне бозу (РФ КоАП 8.30.1 статьясы);

13) түбәндәгеләргә юл куймау турында мәҗбүри таләпләрне бозу:

- урманнарда санитар куркынычсызлык кагыйдәләрен бозуга;

- урманнарны агып җыелган сулар, химик, радиоактив һәм башка зарарлы матдәләр, җитештерү һәм куллану калдыклары белән пычрату һәм (яки) урманнарга башка тискәре йогынты ясау, шул исәптән саклау урманнарында, урманнарның аеруча сакланган кишәрлекләрендә, яшел урман-парк поясында кылынган (РФ КоАП 8.31 статьясы);

14) түбәндәгеләргә юл куймау турында мәҗбүри таләпләрне бозу:

- урманнарда, шул исәптән яшел урман-парк поясында кылынган, янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен бозуга;

- урманнарга, саклау һәм урман утыртмаларына турыдан-туры янәшә торган һәм 0,5 метр киңлектәге янгынга каршы минераллаштырылган полоса белән бүленмәгән җир кишәрлекләрендә шул исәптән яшел урман-парк поясында, янгын куркынычсызлыгы таләпләрен бозып, чыбык-чабык, урман түшәмәсе, коры үлән һәм башка яна торган урман материаллары яндыру;

- махсус янгынга каршы режим шартларында урманнарда янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен, урман янгыннары нәтиҗәсендә урманнарда барлыкка килгән гадәттән тыш хәл режимын бозу;

- кеше сәламәтлегенә авыр зыян китермичә, урман янгыны барлыкка китергән янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен бозу (РФ КоАП 8.32 статья);

15) урман янгыннарын сүндерүнең җыелма планында каралган чараларны, шул исәптән махсус янгынга каршы режим яисә гадәттән тыш хәл режимы шартларында кылынган чараларны башкаруга юл куймау турында мәҗбүри таләпләрне бозу (РФ КоАП 8.32.3 статья);

16) яшел урман-парк поясында хуҗалык һәм башка төр эшчәнлекне гамәлгә ашыру режимын бозуга юл куймау турында мәҗбүри таләпләрне бозу (РФ КоАП 8.45.1 статья).

5. Нигезләмәдә түбәндәге профилактик чаралар үткәрү каралган:

1) мәгълүмат бирү;

2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;

3) кисәтүләр игълан итү;

4) консультация бирү;

5) профилактик визит.

Профилактик чаралар сыйфатында намуслылыкны стимуллаштыру һәм үз-үзеңне тикшерү чаралары Нигезләмә белән билгеләнмәгән.

Шулай ук шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, контроль объектларына куела торган мәҗбүри таләпләр турында муниципаль контроль органы гражданнарның җыелышларында һәм конференцияләрендә телдән хәбәр итә һәм консультация бирә ала.